

Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 1. Telefon Nr. 63.

SPISEK NA SZACHA PERSKIEGO

W całej Persji stan wyjątkowy

PARYŻ. 25.9. „Chicago Tribune” donosi z Teheranu, że aresztowano tam wielu oficerów żandarmerii i policji oraz wiele osób cywilnych z powodu planowanego zamachu na szacha. W całej Persji ogłoszono stan wyjątkowy.

Pobożne życzenia Niemiec

„Groźba wojny polsko-sowieckiej”

BERLIN. 25.9. Według doniesień pewnej agencji z Kowna został zawarty między unją sowiecką a rządem litewskim układ o nieagresji i rozjemstwie.

„Acht Uhr Abendblatt” zamieścił tę wiadomość na naczelnym miejscu pod sensacyjnym tytułem „Groźba wojny polsko-sowieckiej” opierając się na doniesieniu „United-Press”. Iż rząd sowiecki w tajnym aneksie nie uznaje posiadania Wilna w rękach polskich.

W Warszawie nie otrzymano potwierdzenia o zawarciu takiego traktatu.

Zamaczyć należy, iż Rosja, zawierając z Polską traktat pokoju w Rydze uznała sprawę Wilna za sprawę ją nieobchodzącą i że obecnie zmiana frontu byłaby wielką niekorzyścią ze strony naszego wschodniego sąsiada.

7 SESJA LIGI NARODÓW zakończona

GENEWA. 25.9. 7. sesja Zgromadzenia Ligi Narodów została zamknięta.

Wyjazd premiera Bartla do Druskienik

Sejm nie ma wpływu na formowanie nowego gabinetu

W przesłanym wywołaniem przez przyjęcie dymisji gabinetu Bartla nie nastąpiło w ciągu dnia wczorajszego w żadnym kierunku wyjaśnienie sytuacji.

P. premier Bartel odbył dłuższą konferencję z marszałkiem Sejmu Ratajem, a o 4 pp. przyjęty był na

trzygodziennej audjencji przez p. Prezydenta Rzplitej.

Sześć kancelarii cywilnej Prezydenta, p. Car, złożył w ciągu dnia wizytę marszałkowi Sejmu w sprawach, związanych z przesłaniem.

Wreszcie ostatnie wydarzenie minionego dnia: premier Bartel wyjechał przed północą do Druskienik.

Oto wszystko. Z braku konkretnych danych tem bardziej panowała fantazja. Nie dziwnego, jeżeli się zważy, że przesłanie obecne, zupełnie oderwane od naturalnego podłoża, jakim powinien być w zasadzie parlament, ma

zupełnie nowe oblicze, inaczej się rozwija, jak wszystkie dawniejsze przesłania.

Przesłanie obecne jest nawet odmienne od tego, jakie powstało w dniu 15 maja i zakończyło się powołaniem gabinetu Bartla.

Wtedy działały wyłącznie prawa kształtowane przez zamach stanu, a wypadki miały charakter jednostronny i twardy.

Dzisiaj стоимy przed zjawiskiem nowym.

Zrodzony z aktu rewolucyjnego rząd p. Bartla bezpośrednio do świetnego zwycięstwa jedynie siłom nad intrygami partyjni-czwa sejmowego w sprawie budżetu, padł na skutek ataku, wymierzono przeciw dwóm jego

Triumfalny powrót kpt. Orlińskiego i sierżanta Kubiaka

Kpt. Bolesław Orliński z sierżantem Kubiakiem w drodze powrotnej z Japonii

Bohaterscy lotnicy, kpt. Orliński i sierżant Kubiak, których losy przez dni trzydzieści napawały nas zwątpieniem, przez rażącym, grozą, to znowu nadzieją, radością i triumfem, przybyli wczoraj do Warszawy ostatnim ichem zdenerwowanego motora, na sterzydłach częściowo pogruhotanych.

Ten lot o fantastycznej śmiałości rozślawił imię Polski, na całym

Samolot, którym dzielni lotnicy pobczy dotarli do Tokio i wrócili do Warszawy (dolne skrzydła uszkodzone)

świecie, a przede wszystkim na Dalekim Wschodzie.

Witano kpt. Orlińskiego z niebywałym entuzjazmem w ponurym państwie sowieckim, gdzie imię Polski jest wyklęte. Siedzieli z podziwem „polskiego ptaka” o czy napół dzikich Azjatów, a w słonecznej Japonii dzieci przyniosły mu całe naręcza kwiatów.

Witano ich z żywiołowym entuzjazmem i szczerym podziwem.

Zażywali nasi lotnicy zaszczytów i honorów niezwykłych. Ich pierś ziobła najwyższe ordery.

W czasie pobytu w Japonii przydzielono kpt. Orlińskiemu pułkownika, a sierżantowi Kubiakowi kapłana sztabu generalnego.

Dziś o 5 p.p. na konferencji prasowej usłyszymy szczegółową relację o tym świetnym rajdzie powietrznym z ust bohaterów i ich kolegów. Już jednak teraz stwierdzić można stanowczo, że jest to

w historii lotnictwa polskiego czyn najznakomitszy.

Polska wyzwała swe imię złotymi głoskami w księdze międzynarodowych wydarzeń. Nie należy zapominać o tem, że prawdopodobnie żaden z najznakomitszych „asów” zagranicznych nie odważyłby się odbywać lotu w takich warunkach, w jakich kpt. Orliński odbywał go dwukrotnie, raz z odruhotanym śmigłem, a potem z Czajki do Warszawy 7.000 kilometrów na skrzydłach z pogruhotanymi końcami.

Ze wszystkich przedstawić podobnych można tu brać tylko pod uwagę Danińczyka Botweda, którego jednak pod każdym względem kpt. Orliński przewyższał.

Botwed odbył lot z Kopenhagi do Tokio z powrotem w 77 dni, Orliński w 30. Przeciętą szybkość Orlińskiego 200 km. na godzinę, Botweda 145 km. Ostatni etap swojej podróży przetrwał

kpt. Orliński z odbywała szybkością, bo 1700 km. w 6 godzin. Botwed odbył swój raid w najdogodniejszych warunkach atmosferycznych, Orliński w najgorszych, ustawicznie w walce z wichrami, burzami i tajfunami.

Trzeba było widzieć i słyszeć specjalistów francuskich, jak się dziwili, oglądając pokonanie rowanego „Bregueta” po wyładowaniu. Jeden z tych panów spojrzał z ukosa na kpt. Orlińskiego i mruknął do swojego towarzysza półgłosem: — Un véritable diable!

Gen. Haller przeciw gen. Małczewskiemu z powodu opisu wypadków majowych

Gen. Małczewski odwiedził w wywiadach prasowych, iż opisy wypadków majowych pisał gen. St. Haller a nie są ścisle.

Gen. St. Haller w liście zamieszczonym w krakowskim „Głosie Narodu” wzywa gen. Małczewskiego, aby publicznie wyznał nieścisłości.

REWANŻ DLA DEMPSEYA za nowe 750 tys. dolarów

Zwycięzca Dempsey otrzymał obywatelstwo honorowe Nowego Jorku i stopień porucznika marynarki. Dwa miliony amerykańskich dolarów mu 750 tysięcy dolarów za spotkanie rewanżowe z Dempseyem, na co Turley się zgodził.

Z ZAGŁĘBI WĘGLOWYCH DO PORTÓW

Nowa linja kolejowa Kalety - Pomorzé

Budowa nowej linii kolejowej Kalety - Podzamcze dobiega końca. Linja ta, posiadająca 115 km. długości, ma na celu możliwość omięcia węzła kolejowego Kluczborskiego. W tych dniach dokonano próby wytrzymałości mostów, a w końcu b.m. nastąpi próbną przejazd.

Otwarcie nowej linii dla ruchu towarowego nastąpi w listopadzie r. b.

Zagłębie Dąbrowskie i Góry Śląsk otrzymają bezpośrednie połączenie z polskimi portami.

GIEŁDA A PRZESILENIE

WARSZAWA, 25. IX.

Giełda warszawska reaguje na przesilenie rządowe spokojnie — wyczekująco, czego dowodem kurs dolara: rańo 9.01 1/2 zł., w południe 9 zł., wieczorem 9.01 zł. Ta sama tendencja dotyczy akcyj.

Rząd podejmuje rękawicę rzuconą przez Sejm

Minister Młodzianowski zatrzyma tekę spraw wewnętrznych

Z kół wtajemniczonych donoszą, iż sformowanie nowego gabinetu należy oczekiwać w ciągu najbliższego czasu.

Powrót premiera Bartla z Druskienik nastąpi jutro rano, poczem wypadki potoczą się w szybkim tempie.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż premier Bartel otrzyma od p. Prezydenta Rzplitej misję utworzenia nowego gabinetu. Prawie wszyscy członkowie obecnej rządu zatrzymają swe teki.

Jedynie wątpliwym jest utrzymanie w nowym rządzie ministra oświaty, Sułkowskiego.

Natomiast minister Młodzianowski zatrzyma tekę ministra spraw wewnętrznych.

Nowy gabinet prof. Bartla otrzyma zatem skład prawie niezmienny.

Jak zachowa się Sejm wobec tego obrotu przesilenia?

W kołach zbliżonych do rządu twierdzą, iż Sejmowi pozostaną tylko 2 wyjścia:

— Zawrócić z dotychczasowej drogi walki z rządem, albo też rozwiązać się.

Z tego ujęcia sytuacji widać, że rząd podejmuje rękawicę rzuconą przez Sejm.

Walka z wpływami partyjnymi w administracji państwowej

Odwiedzenie ministra Młodzianowskiego

P. minister Młodzianowski, przeciwno któremu wymierzone były główne ataki opozycji sejmowej, odwiedził nam:

— Punktem wyjścia dla zmian, jakie przeprowadzam w moim resortie jest okoliczność, iż administracja państwa jest istotnie opóźniona przez wpływy partyjne. Zupełnie konsekwentnie dążę do

zmniejszenia i usunięcia tych wpływów.

Na urzędy staram się wprowadzać ludzi politycznie niezawisłych, uzdolnionych, młodych, często nieznanymi.

Mam nadzieję, że zdadzą oni z dobrym wynikiem egzamin ze swej służby w administracji. Okaże to niedługo przyszłość.

Bomby na sklep jubilerski

Zuchwały napad bandytów w Berlinie na posiedzenie międzynarodowego zjazdu polski

BERLIN. 25.9. Dziś otwarto tu uroczyste wielką międzynarodową wystawę policyjną.

Kilkanaście godzin przedtem na Tauenziehstrasse dokonano o trzeciej w nocy niezwykle śmiałego napadu bandyckiego. Kilku bandytów rzuciło bomby na

biła szyby wystawowe spowodowała niesłychany popłoch wśród przechodniów. Bandyci zrabowali biżuterję wartości kilkunastu tysięcy marek ostrzegając się nadbiegłej policji, rzucili się do ucieczki. Jednego sprawcę zdołano postawić i schwycić, dwóch uciekła.

Odwiedziny marynarki amerykańskiej w Niemczech

Amerykański krążownik „Memfis” zawiał na dzień dwa do portu kilpa. Komendant, Włk. sławił ziaris mianem „Alasce”.

Międzynarodowy występ polskiego karykaturzysty

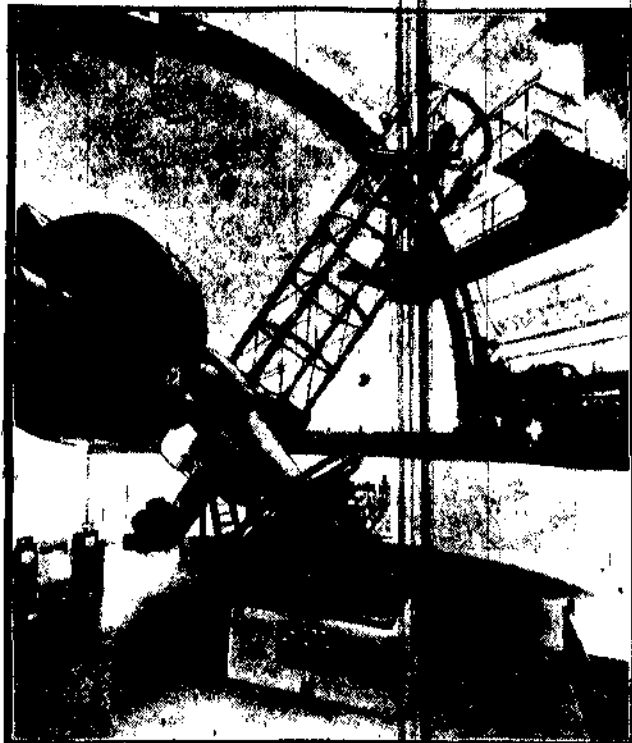
Wielce uzdolniony ryownik karykaturzysty, podpora „Cyrulika Warszawskiego” — jednym słowem Zdzisław Czernański — zadebiutował bardzo szczęśliwie zagranicą. Oto w dniu 18 b. m. została otwarta wystawa jego karykatur w geneńskim klubie międzynarodowym pod protektoratem min. Zaleskiego. 17 doskonałych karykatur Czernańskiego, malowanych olejno, zdobyło sobie ogólne uznanie wśród uczestników kongresu. Powyżej podajemy karykaturę lorda Ceella, delegata Anglii i twórcy ostatnich zmian statutu Rady Ligi.

CESARZ KSIĘŻYCA Tajemniczy aparat elektryczny do wzlotów ponad atmosferę Intrygujący sekret FRANCUSKIEGO DZIWIKA - ASTRONOMA

W departamencie Lotry we Francji żyje stary dziwak nazwiskiem Leon de Perier. Był on kiedyś oficerem marynarki, potem osiadł w swym dziełczynie na wsi i rozpoczął studia nad astronomią. Stary swój zamek, pamiętający jeszcze czasy feudalne, zamienił na obserwatorium i warsztaty. Pracują one nad skonstruowaniem aparatu, przy którego pomocy pan de Perier ma zamiar dostać się na księżyc. Astronom uważa bowiem księżyc za swą własność. Sąsiedzi nazywają go „królem księżycy”, stary dziwak nie zadowolony jest jednak z tego tytułu i każe się nazywać cesarzem. W zamku swym posiada nawet salę tronową, której ściany wyłożone są metalami. Dziwactwo p. de Perier nie budziłoby większego zainteresowania, gdyby w pracowniach cesarza księżycy nie powstał genialny pomysł aparatu, który służyć może w przestrzeni porzucanej atmosfery. Konstrukcja tego nowego wy-

nalazku jest prosta: polega na kombinacji motoru wybuchowego z elektrycznym. Przyjaciele p. de Perier twierdzą, iż wynalazca wzniósł się niedawno na wysokość 16,000 metrów ponad ziemię. Czy i gdzie osiągnął taką wysokość wstąpił uczeni tem bardziej, iż stary dziwak odmawia

Największy teleskop świata

w obserwatorium astronomicznym w Wiktorji, Kolumbia Brytyjska.

Tajemnica oskarżenia o szpiegostwo hrabiego Tolla

Oskarżyciel - sub-okator sam zszedł na ławie oskarżonych

WARSZAWA, 26. IX. Niktby nie przypuszczał że głośna afera Eugenjusza hr. Tolla, osadzonego niesłusznie o szpiegostwo, może mieć związek z jego stosunkami mieszkajłowymi. Śledztwo przeciw hr. Tollowi zostało wszczęte wskutek doniesień pocztyłonych przez szeregowca Pierzkę, ten zaś był ordynansem kpt. Stanisława Krzywobłockiego. Jak to ma związek? Dość prosto. Kanitan Krzywobłocki bowiem był sublokatorom hr. Tolla, zaś wzywał z rekwizycją część jego lokalu i procesował się z nim z różnych tytułów. Wynikiem dochodzenia, prowadzonego przez sędziego śledczego, było umorzenie sprawy, wobec braku winy ze strony hr. Tolla. Dalszym następstwem owej sprawy było wszczęcie przez prokuraturę wojskową śledztwa przeciw kpt. Krzywobłockiemu o fałszywe oskarżenie hr. Tolla przy pomocy podstawionego ordynansa. Niezależnie od tego, hr. Toll przez swego obrońcę adw. Sobot-

kowskiego wystąpił przeciw kpt. Krzywobłockiemu o zadośćuczynienie sądowe za obrazy słowne i dwa oszczerstwa: głośne wyrażenie się, iż oskarżyciel wyfabrykował paszporty za pieniądze oraz oświadczenie w sądzie, że załączone do sprawy ekshibycyjne zaświadczenie Komisarjatu rządu zostało przez hr. Tolla uzyskane przy pomocy fałszywych dowodów, by zrobiwszy z hr. Tolla szpiega, wsadzić go do kryminalu i wyzbyc się w ten prosty sposób wśrołkatora. Rozprawom, budzącym duże zainteresowanie, przewodniczył sędzia pułk. Kamiński. Obrońcą wnoszący adw. Szurlej, oskarża prók. Reklewski. Sprawa potrwa dwa dni. Dziś spodziewane są przemówienia stron i wyrok.

Niefortunny lot przez ocean

kpt. Font miał dokonać przelotu z Ameryki do Europy na aparacie tow. „Si-korskiv Corporation”. Samolot uległ katastrofie: przy starcie nastąpił wybuch benzyny, samolot opadł, a z płomieniami zginął cały załog.

Cudowne dzieło filmu

Jerzy Madon, najpiękniejsza gwiazda filmowa. Niedługo zobaczymy go na ekranie.

Najpiękniejsza księżniczka

stanie wkrótce na kobiecie ślubnym. W tych dniach królowa polska Elżbieta wraz z następcą tronu ks. Leopoldem odwiedzą dwór szwedzki. W czasie tej wizyty będą urzędowo zapoznani z księżniczką księżniczką, która ma być najpiękniejszą księżniczką w Europie. Dowódni narzeczoną Krzyż lat 21. kn. Leopold zaś 25. Odbył on całą wielką awanturę jako zwykły szeregowiec i niedługo doświadczył ostrych bólów na polu rycerskim.

wszelkich wyjaśnień, w obawie, aby ktoś inny nie wyzyskał jego wynalazku i nie objął „księżycy w posiadanie”. Jedynym zaufanym powiernikiem cesarza jest stary sługa, do wny jego ordynans z czasu służby wojskowej. Nazywają go wszyscy kanclerzem, albowiem upatrzonego jest na tę godność w chwili wyładowania na księżycu. Kanclerz zna szczegółowo tajemnice wynalazku swego pana i na wszelkie pytania męczy, a na obietnicę sowitej nagrody wrzesza z politowaniem ramionami i odpowiada: — Jeśli dotrę do księżycy będę bogatszy... Od czasu ostatniej próbniej podróży kanclerz choruje. W niebieskich wysokościach dostał krwotoku i dzięki temu przerwał cesarz jazdę na księżyc. Jest to niezłoty dowód, iż aparat p. de Perier wzniósł się do takiej wysokości, w której daje się odczuwać brak powietrza.

Z pod kół samochodu do atelier filmowego Niezwykła karjera Polki-artystki filmowej w Ameryce

Jedną z wschodzących gwiazd filmowych jest rodaczka nasza panna Maria Malinowska. Podobno posiada on fenomenalny talent, a jej fotograficzna twarz jest cudem swego rodzaju. Przed dwoma jeszcze miesiącami panna Maria nie wiedziała o swym talencie i nie przypuszczała nawet, jaka ją czeka karjera. Była urzędniczką w jednym z kantorów w Filadelfji i w interesie swego szefa wyszła na miasto. Wtem najechał na nią samochód i ciężko ją poranił. Wypadek ten zdarzył się a-

kurat przed pracownią filmową. Zranioną dziewczynę zabrano do atelier i reżyser zauważył, iż twarz panny Malinowskiej „cudowne gra”. Cierpienie odbijające się na obliczu jest tak „filmowe” i wzruszające, iż nie można wypuścić z ręki takiej perły. Po kilkunastu dniach ofiara wypadku automobilowego odzyskała zdrowie i została zaangażowana do kilku filmów. Talent jej zajaśniał w całej pełni i stała się odrazu gwiazdą z wysoką gażą.

Chinki à la garçonnie

Nowoczesna fryzura kobieca spopularyzowała się nawet w Chinach. Cały szereg fryzjerek, wykształconych w Europie, strzyżę i onduluje swoje rodaczki.

Żywcem pogrzebana powiła w grobie dziecko Wstrząsający wypadek w Małopolsce

We wsi Pietrzelowo pod Debicą w Małopolsce zdarzył się straszny wypadek. Młoda mieszkanka wsi tej, będąc w stanie odmiennym, wezwała do siebie miejscową znachorkę. Po rozmaitych „odczytyaniach” chora zapadła w sen, z którego w ciągu kilku dni nie zdołano jej obudzić. Wobec tego rodzina uznała ją za umarłą i pochowała na miejscowym cmentarzu. Rodzice rzekomo zmarłej, mając pewne wątpliwości, zawiadomili o tym szczeólnym śnie władze. Dokonano ekshumacji.

Po otworzeniu trumny ujrzano straszny widok. Leżała w niej kobieta, odwrócona plecami do góry, w podartem na strzępy ubraniu z poobgryzaniem palcami. Obok leżało martwe, w grobie urodzone, dziecko. Znachorkę aresztowano. KAZDY SPORTOWIEC powinien przeczytać nowy 38-ty numer „Przedkolumn Sportowego”

DZIECKO ZJEDZONE PRZEZ PSY Niemowlę porwane z kolyski przez zgłodniałego brytana

W gminie Rudzie pod Rawą Kuska znalazłono przed kilku dniami porobgryzane szczątki dziecka, a równocześnie jeden z gospodarzy sąsiedniej wsi zawiadomił policję, iż „ktoś mu ukradł” czteromiesięczne niemowlę leżące w kolysce. Zrozpaczeni rodzice podejrzewali o kradzież cyganów koczujących w tych okolicach. W rzeczywistości jednak sprawa

przedstawiała się w sposób następujący: W chwili gdy matka niemowlęcia oddała się do sąsiedniej chałupy wpadł do izby zgłodniały brytan. Ujrzał w kolebce magię dziecko porwał je w pysk i uciekł w pole, gdzie pożarł niemowlę zostawiając tylko niedogryzki czaszki i piszczeli.

Niedzwiedzie, które aportują

Białe niedzwiedzie w londyńskim ogródku zoologicznym aportują, za co publiczność darzy ich smacznościami kaskami.

Pięciomiesięczne dziecko porwane przez Niemców po jedenastu latach poznała uszczęśliwiona matka

W czasie paniki wojennej, państwo w północnych departamentach Francji wiele dzieci znalazło się bez opieki rodzicielskiej. Niemcy oddali je do zakładów wychowawczych i kilkadziesiąt takich sierot wychowały zakonnicę. W tych dniach w Guise w departamencie Aisne, rozegrała się niezwykła scena. Siostry zakonne wyprowadziły swe wychowankę na przechadzkę. Dziewczątka szły parami. Naraz zatrzymał się przed nimi samochód, a kobieta znajdująca się w samochodzie wydała okrzyk: — Moja Renal Znalazłam ją

wreszcie po 11 latach rozłąki. Mówiąc to, wyskoczyła z samochodu i porwała w ramiona jedną z sirotek. Uciekając przed Niemcami, została ona na chwilę w powozie, a gdy wróciła po dziecko było już za późno. Wojska niemieckie zabrały powóz wraz z pięciomiesięczną pasażerką. Dziewczynka została oddana na wychowanie siostrze Benedyktynkom, które zapisaly ją do ksiąg jako Eugentje La Guerre (Wojnę). Kochające oko matki rozpoznało swe dziecko po upływie lat jedenastu.

Skąd się bierze choroba raka Sensacyjne dociekania lekarza amerykańskiego

Z Bawarii donoszą: W ośrodku naukowym na kongresie naukowym odczytał o badaniach nad chorobą raka, dr. Lumentul oświadczył, iż doszedł do sensacyjnego wniosku, że wrzody rakowate spowodowane są przez „ciała rakowate” i transformacje ich

w organizmach ludzkich, zwierzęcych i roślinnych, niezależnie od ras, gatunków, płci i wieku”. Radzi on, aby radioterapia oraz leczenie promieniami Roentgena stosowane były z wielką ostrożnością, jedynie w wypadkach niezbędnej konieczności.

